

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Медицина»
професор І. Кайдашев

Гарант освітньо-наукової програми
«Стоматологія»

професор І. Ткаченко

Гарант освітньо-наукової програми
«Педіатрія»

професор В. Похилько

Гарант освітньо-наукової програми
«Громадське здоров'я»

професор І. Голованова

Гарант освітньо-наукової програми
«Біологія»

професор С. Білаш

Проректор ЗВО з наукової роботи
ПДМУ
професор І. Кайдашев
«8 травня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заслухано на засіданні Вченої ради
ПДМУ

«8 травня 2024 року,
протокол № 8

Секретар Вченої ради
доцент В. Філатова

СИЛАБУС

освітнього компонента

Методологія наукового та патентного пошуку та біоетика

для здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які
навчаються за освітньо-науковими програмами «Медицина»,
«Стоматологія», «Педіатрія», «Громадське здоров'я», «Біологія»

СИЛАБУС

освітнього компонента

Методологія наукового та патентного пошуку та біоетика

Освітньо-наукові програми	«Медицина» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_medicine/files/diy3L6Cm9GJDkRwjkgirI9CWuClKjQKmdqVzmkBZ.pdf), «Стоматологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_dentistry/files/Ocz2XQUl62aPJh10JR2WoxVkc1YedyArHPUh5dKU.pdf), «Педіатрія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_pediatrics/files/t3a0LrEniDiBzQe2CclgEtuqYlG9ZIzoWaGaoTRf.pdf), «Громадське здоров'я» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_public_health/files/8INlz4CrbX2OMkM96TJskyHqntkqOGVh4dw7dL98.pdf), «Біологія» (режим доступу: https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_speciality_biology/files/DYJ7ecreHMYPqdv9nqbKmp8b53H8TniOfVRABsM5.pdf)
Галузі знань	22 – Охорона здоров'я, 09 – Біологія
Спеціальності	222 – Медицина, 221 – Стоматологія, 228 – Педіатрія, 229 – Громадське здоров'я, 091 – Біологія та біохімія
Курс	1,3
Семестр	1,2,5
Обсяг освітнього компонента, кредити СКТС/години	4 / 120
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Організація наукової та патентно-ліцензійної роботи середовищ ЗВО/науково-дослідних установ медико-біологічного профілю; закони, етичні принципи і правила професійної поведінки медичних працівників та дослідників.
Мета	Мета освітнього компонента полягає у наступному: ознайомлення здобувачів з загальними питаннями та сутністю системи інтелектуальної власності, вивчення основних

	<p>відомостей про закономірності розвитку науки, організацію наукових досліджень у галузі охорони здоров'я; суть методів та методології наукових досліджень, методику підготовки викладу результатів наукових досліджень. Формування знань щодо моральної сторони діяльності людини в медицині та біології; формування знань щодо збереження живими організмами своєї біологічної суті, біологічних якостей, запобігання широкомасштабній втраті біологічної цілісності;</p> <p>формування знань щодо законодавчих документів, що захищають індивідуум, суспільство і людство в цілому від небажаних і згубних наслідків упровадження в практику нових медико-біологічних технологій; виховання глибокої переконаності в необхідності неухильного дотримання етичних і моральних норм, правил і принципів у своїй практичній діяльності; формування вміння оцінювати новітні досягнення біології та медицини з точки зору визначення ступеня їх небезпеки для людини і суспільства сьогодні й у майбутньому.</p>
Зв'язок з іншими освітніми компонентами	Освітній компонент пов'язаний із основами академічної добродетелі та антикорупцією, медичною статистикою та біоінформатикою, освітніми компонентами циклу професійної і практичної підготовки.
Форми навчання	Очна (денна, вечірня), заочна, поза аспірантурою.
Результати навчання	У результаті вивчення освітнього компонента здобувач ступеня доктора філософії повинен знати: <p>міжнародну систему правової охорони інтелектуальної власності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - систему прав інтелектуальної власності; - документи, які засвідчують авторство і (або) право власності; - права інтелектуальної власності, які витікають з документа, що засвідчує авторство і (або) право власності; - обмеження майнових прав інтелектуальної власності; - об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності; - структуру різноманітних документів інтелектуальної власності; - методи експериментальних досліджень; - поняття та класифікацію наукових досліджень; - поняття та принципи наукової методології; - поняття, методологію, фундаментальні принципи, основні терміни доказової медицини, об'ективні причини формування принципу доказовості в галузі охорони здоров'я; - основні види клінічних досліджень; - міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах; - закони, принципи і правила регулювання професійної

	<p>поведінки медичних працівників та дослідників, що прияють безпеці використання нових медичних технологій та запобігають нанесенню шкоди людині, її потомству, усьому людству і біосфері у цілому;</p> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності; - визначати обмеження майнових прав інтелектуальної власності; - проводити системний аналіз документів, які засвідчують авторство або право власності, а також які регулюють відносини, пов'язані з об'єктами права інтелектуальної власності, що створені у зв'язку з виконанням службового завдання; - володіти методикою пошуку патентної інформації та систематизацією результатів пошуку; - володіти засобами наукової комунікації; - володіти технологіями викладу результатів наукового дослідження; - володіти інструментами наукового пошуку; - уміти працювати з базами Google Scholar, PubMed, програмами і системами ORCID, Mendeley; - уміти знаходити та обраховувати індекси цитувань наукових публікацій; - володіти технологіями підготовки матеріалів до публікації та пошуком журналів у міжнародних базах даних; - проявляти повагу до життя та гідності здорової і хворої людини, інтереси яких завжди повинні оцінюватися вище від інтересів науки або суспільства; - ідентифікувати та аналізувати конфліктні ситуації, що виникають на стику медицини, біології, філософії та юриспруденції, а й визначати конкретні шляхи їх розв'язання; - користуватися новими етичними принципами (тобто нооетикою), для запобігання глобальної екологічної кризи, за суттю ноосферної кризи, яка може прийняти катастрофічний та необоротний характер.
Види занять	Лекційні та практичні заняття, самостійна робота.
Структура освітнього компонента	Освітній компонент складається із лекційних та практичних занять, на яких будуть висвітлені питання організації наукової роботи в Україні, поняття, сутність, методологія організації наукових досліджень у науково-дослідних установах, медичних закладах вищої освіти, знати закони, принципи і правила регулювання професійної поведінки медичних працівників та дослідників, що прияють безпеці використання нових медичних технологій та запобігають нанесенню шкоди людині, її потомству, усьому людству і біосфері у цілому.

	<p>Значна увага приділена доказовій медицині, як сучасній методології у галузі охорони здоров'я, аналізу основних видів клінічних досліджень; особливостям викладу результатів наукових досліджень (статей, монографій, тез та матеріалів конференцій, дисертаційної роботи, звіту про науково-дослідні роботи); інструментам роботи з науковими публікаціями, системі прав інтелектуальної власності; методиці пошуку патентної інформації та систематизацію результатів пошуку, вміти проявляти повагу до життя та гідності здорової і хворої людини, інтереси яких завжди повинні оцінюватися вище від інтересів науки або суспільства; - ідентифікувати та аналізувати конфліктні ситуації, що виникають на стику медицини, біології, філософії та юриспруденції, а й визначати конкретні шляхи їх розв'язання; - користуватися новими етичними принципами (тобто нооетикою), для запобігання глобальної екологічної кризи, за суттю ноосферної кризи, яка може прийняти катастрофічний та необоротний характер.</p>																																							
Методи навчання	Проблемне навчання; дослідницьке навчання; лекція; бесіда; розповідь-пояснення; практичні роботи; самостійна робота під керівництвом викладача; самостійна домашня робота; опитування думок студентів; аналіз ситуацій, дискусії; дебати; мозковий штурм; робота в групах; заняття-ділова зустріч; заняття-навчальна конференція; проектно-дослідницький метод; творчі роботи; онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування; відеозаписи лекцій і практичних занять; вікторини; бліц-опитування; спільна робота студентів і викладача з додатками, комп'ютерними програмами; спостереження і систематизація фактів; самостійне вивчення проблеми в науковій літературі; складання планів, конспектів.																																							
Форми та методи оцінювання	Поточне, тематичне, семестрове оцінювання, підсумковий модульний контроль, залік.																																							
Система оцінювання	<p>Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою.</p> <p><i>Оцінювання за формами контролю:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Підсумковий контроль</th> </tr> <tr> <th>Залік</th> <th>Min. – 0 балів</th> <th>Max. – 200 балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3">Для здобувачів ступеня доктора філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-роздрахунковий мінімум (122 бали) обов'язковим є перескладання контролю.</td> </tr> <tr> <td colspan="3"><i>При цьому, кількість балів:</i></td> </tr> <tr> <td colspan="3">0-79 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням компонента;</td> </tr> <tr> <td colspan="3">80-118 відповідає оцінці «незадовільно»;</td> </tr> <tr> <td colspan="3">122-128 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);</td> </tr> <tr> <td colspan="3">130-138 відповідає оцінці «задовільно»;</td> </tr> <tr> <td colspan="3">140-158 відповідає оцінці «добре»;</td> </tr> <tr> <td colspan="3">160-178 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);</td> </tr> <tr> <td colspan="3">180-200 відповідає оцінці «відмінно».</td> </tr> <tr> <td colspan="3"><i>Шкала відповідності:</i></td> </tr> <tr> <td colspan="2">За 200 – бальною шкалою</td> <td>За чотирибальною шкалою</td> </tr> </tbody> </table>	Підсумковий контроль			Залік	Min. – 0 балів	Max. – 200 балів	Для здобувачів ступеня доктора філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-роздрахунковий мінімум (122 бали) обов'язковим є перескладання контролю.			<i>При цьому, кількість балів:</i>			0-79 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням компонента;			80-118 відповідає оцінці «незадовільно»;			122-128 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);			130-138 відповідає оцінці «задовільно»;			140-158 відповідає оцінці «добре»;			160-178 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);			180-200 відповідає оцінці «відмінно».			<i>Шкала відповідності:</i>			За 200 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою
Підсумковий контроль																																								
Залік	Min. – 0 балів	Max. – 200 балів																																						
Для здобувачів ступеня доктора філософії, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-роздрахунковий мінімум (122 бали) обов'язковим є перескладання контролю.																																								
<i>При цьому, кількість балів:</i>																																								
0-79 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням компонента;																																								
80-118 відповідає оцінці «незадовільно»;																																								
122-128 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»);																																								
130-138 відповідає оцінці «задовільно»;																																								
140-158 відповідає оцінці «добре»;																																								
160-178 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»);																																								
180-200 відповідає оцінці «відмінно».																																								
<i>Шкала відповідності:</i>																																								
За 200 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою																																						

A	180-200	5	відмінно
B	160-178	4	добре
C	140-158		
D	130-138	3	задовільно
E	122-128		
F _x	80-118		не задовільно
F	0-79	2	не задовільно (без права перездачі)

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Рекомендована література
	<p>1. Мороховець Г.Ю. Методологія наукового пошуку. Вступний курс: навч. посіб. / Г.Ю. Мороховець, Ю.В. Лисанець, І.П. Кайдашев. – Полтава: 2023. – 229 с.</p> <p>2. Філософія освіти і науки: навч. посіб. / І. С. Алексейчук та ін. – 2-ге вид. переробл. та доповн. – Словянськ, 2019. – 365 с.</p> <p>3. Терашкевич Г.Т.Бюєтика в системі охорони здоров'я і медичної освіти: навчальний посібник. – Львів: Світ, 2008. – 344 с.</p> <p>4. Сидorenko L.I. Сучасна екологія. Наукові, етичні та філософські ракурси. Київ : Вид. Парапан, 2012. 152 с.</p> <p>5. Швед О.В. Екологічна біотехнологія: навч. посібник: у 2 кн. Кн. II / О.В. Швед, О.Б. Миколів, О.З. Комаровська-Порохнявець, В.П. Новіков. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. – С. 228–356.</p> <p>6. Драгак Г.,Скиба М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник/ Г. Драгак, М.Скиба. – Хмельницький, ТУП, 2003. – 135 с.</p>
Політика освітнього компонента	<p>Обов'язки осіб, які навчаються в Університеті: Особи, які навчаються в Університеті, зобов'язані:</p> <p>1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил його внутрішнього розпорядку;</p> <p>2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;</p> <p>3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної добросесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання.</p> <p>Відвідування занять: аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.</p> <p>Визнання і перезарахування результатів навчання: Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на даний освітній компонент, забезпечуючи, таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траекторії. Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі.</p> <p>Дотримання академічної добросесності здобувачами під час вивчення освітнього компонента передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролів; - посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації по результатам навчання; <p>дотримання норм законодавства про авторське право.</p>

Викладачі	<p>Мороховець Галина Юріївна – к.пед.н., завідувач аспірантурою наукового відділу Полтавського державного медичного університету, викладач кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою.</p> <p>Стецук Євген Валерійович – к.мед.н., доцент, доцент кафедри гістології, цитології, ембріології Полтавського державного медичного університету.</p> <p>Лічман Діана Володимирівна – провідний фахівець з патентно-ліцензійної роботи, основ інформатики та комп'ютерної техніки Полтавського державного медичного університету.</p>
Розробники	<p>Мороховець Галина Юріївна – к.пед.н., завідувач аспірантурою наукового відділу Полтавського державного медичного університету, викладач кафедри громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою.</p> <p>Стецук Євген Валерійович – к.мед.н., доцент, доцент кафедри гістології, цитології, ембріології Полтавського державного медичного університету.</p> <p>Лічман Діана Володимирівна – провідний фахівець з патентно-ліцензійної роботи, основ інформатики та комп'ютерної техніки Полтавського державного медичного університету.</p>
Контакти	<p style="text-align: center;">Науковий відділ</p> <p>Адреса: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка, 23 Телефон: (0532) 56-08-23, e-mail: naukoviy@pdmu.edu.ua</p>